

Nasjonalt geodataråd – referat fra møtet 8.februar 2017

Møtet fant sted hos Kartverket Oslo, Storgata 33A kl 9 - 13

Tilstede:

Alvhild Hedstein (rådets leder), Anne Cathrine Frøstrup (Kartverket), Ellen de Vibe (Oslo kommune, PBE), Jens Sunde (Meteorologisk institutt), Jon Lea (DSB), Tore Brenden (FMGT), Gyda Grendstad (Statens vegvesen), Bjørn Bjørnstad (Miljødirektoratet), Geir Hansen (Geodata), Morten Smelror (NGU), Harald Danielsen (Arendal kommune), Christine Korme (Abelia)

Forfall: Kirsti Slotsvik (Kystverket), Mona Høiås Sæther (Trondheim kommune og Geoforum), Jørn Rolfsen (Landbruksdirektoratet)

Fra Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) under sak 1 og 2: Øystein Åsnes

Fra Kartverket (sekretariat): Erik Perstuen, Kåre Kyrkjeeide, Arvid Lillethun og Sissel Skovly

Velkommen

Agenda godkjent.

Sak 01 /2017 Referat fra forrige møte (9.-10.november 2016)

Ingen kommentarer – kun rettelser av skrivefeil.

Sak 10/2016 – Organisering av eiendomsoppmåling: Det ble påpekt av medlemmer fra kommunesektoren at det var uheldig at det ikke ble satt av nok tid i møtet i november til å diskutere meningsforskjellene knyttet denne saken. Dissensen ble kun referatført, men at det var ulike syn på saken i rådet burde blitt synliggjort i et hørings svar fra Nasjonalt geodataråd. Det er viktig at framtidige drøftinger i rådet skjer på en måte som oppleves likeverdig av alle medlemmer i rådet.

Leder opplyste om at det var flertall for at hørings svar ikke skulle sendes da det var for kort tid fram til høringsfristen til å utforme et svar som synliggjorde dissensen på en god måte. Det blir viktig å etablere en god prosess med nok tid i forbindelse med framtidige høringer, slik at rådet også kan sende hørings svar der det er uenighet i rådet.

Sak 11/2016 – Høringsnotat om endringer i plan- og bygningsloven: Denne saken ble fulgt opp med en uttalelse til høringsnotatet fra Rådet. Forslag til svar ble sendt Rådet med mulighet for å kommentere. Leder av Rådet sendte inn det endelige hørings svaret til KMD 15.desember 2016.

Sak 02 /2017 Digital Agenda – samfunnsnytte av automatisering og digitalisering

Presentasjon – Øystein Åsnes, Difi

Se presentasjon «2017-02-08 Digital Agenda – samfunnsnytte av digitalisering» i prosjektrummet.

Presentasjonen kort oppsummert:

Stortingsmeldingen lister 5 prioriteringer som skal være det naturlige utgangspunkt for hvordan man legger til rette for den videre digitaliseringen i Norge.

1. Brukeren i sentrum
2. IKT er en vesentlig innsatsfaktor for innovasjon og produktivitet
3. Styrket digital kompetanse og deltakelse
4. Effektiv digitalisering av offentlig sektor
5. Godt personvern og god informasjonssikkerhet

Målet er at informasjon fra offentlig forvaltning er en felles ressurs som skal leveres kun én gang.

Realistisk sett kommer man nok aldri dit, men det må alltid være målet det jobbes for.

Digitaliseringsrundskrivet fra Difi er et tiltak som skal bidra til at virksomheter prioriterer riktig.

Ambisjonsnivået er høyt – «Gjenbruk av data og tjenester er hovedregelen».

Regjeringen har identifisert data fra fem sektorer som anses som samfunnsøkonomisk verdifulle og hvor det skal utarbeides strategier:

- Kultur
- Statlige utgifter
- Kart- og eiendom
- Forskning og utdanning
- Transport og samferdsel

Kart- og eiendomsdata-«sektoren» er først ute med leveranse – forslag til Nasjonal geodatastrategi overleveres KMD 14.februar.

I digitaliseringsrundskrivet er det listet opp 15 retningslinjer ved tilgjengeliggjøring av offentlige data.

Disse kan det leses mer om her: [Retningslinjer ved tilgjengeliggjøring av offentlige data](#)

Et godt eksempel på åpne offentlige data er nasjonal detaljert høydemodell som er under etablering.

Kommentarer fra Rådet:

- Det er knyttet mange utfordringer til en slik «bestilling» og det ligger ikke an til det det følger ressurser med påleggene. Når nytten av tilgjengeliggjøring oppleves som diffus, stilles spørsmål om kost/nytte er godt nok vurdert. Man må søke praktiske gjennomføringsordninger hvor staten tar et mer helhetlig ansvar – for eksempel for hvordan kommunesektoren skal håndtere dette. Kommunene har en bit i alle de fem sektorene som ligger under ulike departement.
- Det ble nevnt at etablering av felles sentrale løsninger kan avhjelpe utfordringene for kommunesektoren.
- De finansielle utfordringene ved åpne offentlige data er en stor bekymring. Skal kvalitetsdata etableres og tilgjengeliggjøres, må det foreligge en forutsigbar finansieringsmodell når betaling for data uteblir.
- Det ligger noen utfordringer i forskningssektoren knyttet til eierskap av data. Flere offentlige virksomheter er berørt av dette og finner det vanskelig å håndtere det.

- Uklar grenseoppgang mellom privat og offentlig sektors roller forsterker utfordringene – det er behov for tydelige retningslinjer.
- Dette er et godt nasjonalt tiltak som kan skape arbeidsplasser og verdier. Nasjonalt geodataråd bør skissere løsninger for utfordringene slik at dette kan gjennomføres.

Kart- og eiendomssektoren er den første av sektorene som skal utarbeide strategi. Geografisk informasjon oppleves som limet i kobling av informasjon. Det er derfor et ønske fra Rådet om å bli involvert i de andre 4 sektorenes arbeid med strategi, for å bidra til at disse henger best mulig sammen.

Sak 03 /2017 Nasjonal geodatastrategi – behandling

Et utkast av strategien er oversendt KMD 20.januar for en «foreløpig vurdering». Den endelige overrekkelsen skjer 14.februar av leder av Rådet – Alvhild Hedstein og leder av Samordningsgruppen – Erik Perstuen.

Rådet gjorde noen siste korrigeringer som gjenspeiles i den endelige strategien.

KMD har bedt Rådet uttale seg om forhold til målet i stortingsmld. Digital agenda om mer «åpne» data. Rådet mener her at det må settes ambisiøse mål for tilgjengeliggjøring av åpne data, men ønsker å bidra til å avklare de finansielle utfordringene og rammebetingelser som sikrer kvalitetsdata.

Vedtak:

Sekretariatet utarbeider et svarutkast som sendes ut på rask høring i Rådet slik at det er klart til 14.februar.

Nasjonale geodatastrategi leveres KMD med de korrigeringer som ble vedtatt i møtet.

Sak 04/2017 Geonorge – status, muligheter og utfordringer

Presentasjon – Arvid Lillethun, Kartverket

Se presentasjon «2017_02_08 Geonorge_Lillethun» i prosjekttrommet.

Presentasjonen kort oppsummert:

Geonorge skal være noden i distribusjon av geografiske data og har en sentral plass i nasjonal geodatastrategi under området – «Verktøy og teknologi». Løsningen har foreløpig ikke fått den plassen den er ment til å ha i bransjen og det oppleves utfordrende å få sektoren til å samle seg om Geonorge som felles «oppslagsverk» og distribusjonskanal. Det stilles spørsmål om hva som skal til for å oppnå dette.

I utviklingsfasen er det fokusert på brukerbehov hos offentlige dataeiere og noen spesifikke bruksområder som arealplanlegging og beredskap. Det er lagt planer for 2017 som skal forbedre både brukeropplevelsen og forenkle arbeidet for dataeiere og geodatakoordinator.

Etatens oppgave med å skape data ligger utenfor Geonorge. Tilgang og distribusjon av disse dataene ligger i Geonorge, men her finnes flere alternative metoder. Men utstrakt bruk av pekere til eksterne løsninger for nedlasting oppleves som kompliserende og er ikke ønskelig for brukeren av Geonorge.

Kommentarer fra Rådet:

- Det må klargjøres hvilken rolle Geonorge skal ha slik at det ikke oppleves at den er i «konflikt» med kommersielle tjenester
- Det er eksempelvis gode tilbakemeldinger fra beredskapsforum knyttet til Geonorge som felles løsning.
- Offentlige etater kreves for data til mange sektorer med svært differensierte leveranseformer. Det er ressurskrevende for etatene og Geonorge er her en av mange kanaler. Det er ønskelig at Norge bestemmer seg for en standard leveranseform - masterdatastrategi – for å forenkle tilrettelegging og distribusjon av data.
- Dataeier må være trygg på at Geonorge er tilpasset slik at dataeier kan tydeliggjøre fullstendighet av dataene og egnethet/risiko ved å bruke dem
- Det stilles spørsmål ved hvordan man kan få Geonorge til å være stedet man innhenter informasjon om geografiske data og tjenester uten at løsningen «overskygger» etatens egen informasjon og kontakt med brukeren
- Det kreves mye av en løsning med «alt på ett sted». Det kan fort bli uoversiktlig og vanskelig å holde god struktur vedlike som ivaretar brukeren godt nok.
- Hvor godt forankret er det at Geonorge skal brukes og være den primære kanalen for dataformidling? De forvaltningsmessige rollene rundt temadata er ikke tilstrekkelig avklart.

Vedtak:

Sekretariatet utarbeider et problemnotat for å belyse Georges mandat og rolle. Geonorge blir tema på neste møte.

Sak 05/2017 – Saker som Nasjonalt geodataråd ønsker skal behandles

Rådet har utarbeidet en liste over saker som det er ønskelig Rådet behandler. Denne listen vil suppleres fortløpende. Sekretariatet har i samarbeid med leder av Rådet lagt inn et forslag til prioritering. Prioriteringen er basert på rekkefølge sakene skal tas og eventuelle andre prosesser som er i gang – ikke viktigheten.

Det ligger mange saker i nasjonal geodatastrategi som Rådet bør behandle. Dette er saker som både er nevnt i listen og som kommer i tillegg.

Saker som prioriteres på neste møte:

- Geodatastrategi og digital agenda – politisk relevans og gevinstpotensial
- Mer åpne data kontra bærekraftig finansiering
- Geonorge som felles løsning – notat om mandat, rolle, gevinster og oppslutning
- Rekruttering og utdanning (invitere Geoforum)
- (Informasjonssikkerhet og graderingsregimet) – hvis tiden strekker til

Sak 06/2017 – Neste møte og eventuelt

Neste møte er 6.juni kl 12 – 16 hos Oslo kommune, Plan- og bygningsetaten.

Det sendes ut doodle for å avklare høstens møteplan. Det er ønskelig med 2 dagers møte i august og 1 dags møte i november.